

ایرج شکر فتحی

نگاشتی که رعایت آن مدیران را در کارشان موفق
می سارد

۱ - مدیریت مبتنی بر هدف و برنامه ریزی :
 تعیین هدف یکی از مسئولیت های هر مدیر
 و بدون شک مهمترین مسئولیتی است که در مقام
 برنامه ریزی بر عهده دارد و باید عالانه در آن
 مشارک داشته باشد. مدیریت بدون فلسفه
 مسئولیت مفهومی نخواهد داشت و مدیر باید
 جوابگوی عملکرد واحد خود در چهار جوب هدف
 کلی باشد . مدیریت بدون برنامه ریزی بی معنی
 است، هرگز یک سازمانی را با هرچه پیش آید
 خوش آید نمی توان اداره کرد . برنامه ریزی که
 در حقیقت طرح نقشه قبل از اقدام به کار است
 وسیله ای است برای بقای سازمان . همیشه انتکاء
 و انگال به خدا باید برمبنای برنامه ریزی حساب
 شده باشد .

در شرح منظومه (صفحه ۳۵۱ - ۳۵۲) آمده

مُوقَفَتَيْهِ " مدیران

است :

تَوْكِيلٌ إِنْ تَدْعُ الْأَمْرَ إِلَيْيَ
مُقْدِرُ الْأَمْرُ حَلَّ وَعَلَى

وَلَيْسَ هَذَا إِنْ كُفَّ عَنْ عَمَلٍ

وَرَبِّ امْرٍ بِوَسَائِطٍ طَرَحَ مَسْلِ

مولوي ترجمه آنرا جنین سروده :

کر سوکل میکني درکار کن

کنت کن پس تکيه بر جبار کن
در توکل از سب غافل مسو

رمز الکاسب حبیب الله سو

گفت پیغمبر (ص) به آواز بلند

باتوکل زانوی استر بینند

مدیر باید هدفهای موسسه مورد اداره خود را

برای همکارانش تشریح کند تا مسامعی افراد صرف

اقداماتی که مثمر شمر نیست نشود و چون هدفها

را مشخص نمود، به کمک همکاران برنامه ریزی

نماید و وظایف هر کس رامعنی نموده و همیشه

افراد را درقبال مسئولیت های مبتنی بر هدف

ارزیابی نماید. مدیریت مبتنی بر هدف ها هم

بر بیهود عملکرد و هم بر بیهود مدیریت تاثیر

زیادی دارد و از اسلاف نیرو و تعسیارض و

اصطکاک تاحد زیادی حلولگری بعمل می -

آورد.

در هرسازمانی مدیریت و کارکنان با جراغ

برنامه ریزی جلوی حرکت خود را در طول زمان

می بینند. آنها باید دوردست ها را بینند

و همه جانبیه نکر باشد. برنامه ریزی فرآگردی

است دور سکر برای جهت دادن منطبق بر

فعالیت های جمعی . در هر برنامه ریزی

مفاهیمی وجود دار دنطییر:

حریان و مداومت - ارشاد و هدایت -

دورنگری و هدف کری - تفکر و عقل .

۲ - برحی از مدیران شروع کارشان حسوب است اما در راه بی گیری و بمنتهیه رساندن کار ضعیف هستند. همت در نلاش وجدیت مشخص می سود به درستی و بی تفاوتی .
حضرت علی (ع) دریچه البلاعه می فرماید :
کاراند کی که برآن مداومت کنی امید بخش تراز کار بسیاری است که از آن ملول گردد.
حضرت عیسی (ع) به حواریون گفت : ای گروه حواریون مردمان می گویند : "ساحمنان به اساس و سالوده آن است . " ومن به شما چنین نمی - گویم . به او گفتند : پس ای روح الله توجّه می گوئی ؟ گفت : من به شما می گویم آخرین سنگی که بنا گذارد اساس است . یعنی پایان کار و کار را به پایان بردن . مرد آخر بین مبارک بیندهای است .
آری :

رسم وره آزادی یا پیشه نباید کرد
یا آنکه رجانبازی اندیشه نباید کرد
۳ - مدیران نباید گول داناهای مععرض را بخورند و احرازه دهند افراد موصت طلب یعنوان وابستگی به مرکز قدرت به سو استفاده و یا تضییع حقوق مردم بپردازند . باید از افراد متممی که همواره به مرکز قدرتی نزدیک می - سوند بر همین نماید . افراد امتحان داده را باید مصدر کار کرد . کنار گذاردن زالوهای سیر و آوردن زالوهای کرسه دردی از اجتماع را دوامی کند .

از فرموده های حضرت علی (ع) است :
از میان کارمندان آن را برگزین که دارای تحریه و منصف به شرم و منسوب به خاندانهای سریفو در اسلام دارای سوابقی نیک باشد . آنان که اخلاصان نیکوت، سرافشان بیشتر و سوچهسان از عزت نفس بدون همتی و طمع و رزی لطفا " ورق بر نمی دید

کمتر از سایر مردم است.

بعضی از مردم به کیشی می‌آیند و به فیشی می‌روند
بر مدیران است که از همکاری با اینگونه افراد
اجتناب کنند:

می‌گویند: روزی شیخ بهائی از جلو دکان
خوراک پزی عبور می‌کرد، مرغی بربان شده از
طباخ خرید و گفت پولش را فردا می‌دهم.
طباخ گفت من نسیه نمی‌دهم. شیخ گفت
اگر نسیه ندهی تمام این مرغ‌های بچه و نیخته
و سربریده را کیش می‌کنم تا بپرسد. طبخ
گفت: آشیخ برو اگر معجزه داری شکمت را سیر
کن که از گوسنگی بهذیان گفتن می‌بلای نشود.
شیخ با هر علمی که داشت و سحری که می‌داشت به مرغ‌های پخته و کشته کیشی کرد و
آنها بهوا پرواز کردند. طبخ فریاد زد مردم
بیائید معجزه را بسینید، امام زمان ظهور کرده
سروصدا و جنجالی راه انداخت که کلیه بازاریان
دست از کار کشیده و خواستند سنج و دهل و
کوس و نقاره بزنند. شیخ در این حال بتدنبیان
خود را باز کرده شروع کرد به فیش ادرار
کردن. در این هنگام مردم بهم دیگر گفتند
بیائید بروم این مردم این جنی شده و آن کارش هم
کارجن‌ها بوده شیخ را رها کردند و رفتند. در
این زمان شیخ بهائی روبه مرید کرده گفت:
بپرهیز از کسانی که با کیشی می‌آیند و با فیشی
می‌روند!

نه هر کس شد مسلمان می‌توان گفتش که مسلمان سد
کزاول بایدش سلمان شدن آنگه مسلمان سد
جمال یوسف اردباری به محسن خود مشو غره
هنرها باید باشد تو را تاماده کنیعان سد
۴ - بدترین آفت مدیریت خود محمری
است. مدیران کم ظرفیت و تنگ‌نظر بکمربین
خرده‌گیری و انسقاد از جادر می‌روند و خسمن

می‌سوند، اینگونه مدیران احساس می‌کنند که
تمام تصمیمات را باید "شحصا" اتخاذ کنند و
تمام عقاید و نظریات باید از ناحیه آنها
 الصادر شود. بعقیده آنها زیردان مطلبی
ندارند که قابل شنیدن باشد، برآسان همین طرز
فکر خشونت و بی اعتمانی خود را نسبت به
زیردان توجیه می‌کنند و معتقدند که گوش
کردن به حرف زیردان وقت تلف کردن
است. اینگونه مدیران نمی‌دانند که در حال
حاضر بیرونی کورکورانه و بی هدف کهنه شده
است، افراد علاوه ندارند به آنها گفته شود این
کار را بکن و آن کار را نکن، بلکه آنان مایلند
بدانند چرا باید این کار را انجام دهند و هدف
از انجام آن چیست؟ و حتی میل دارند در
کارهایی که به عهده‌هستند آنان محول می‌شود خود
آنها اظهار نظر نمایند:

چقدر زیبا گفته سعدی علیه الرحمه:
آن یکی نحوی به کشته در نشست

روبه کشیان نمود آن خود پرست
گفت هیچ از نحو خواندی گفت لا
گفت سیم عمر تو شد بر فنا
دل سکسته گشت کشیان زتاب

لیک آندم کرد خامش از جواب
باد کشته را به گردابی فکند
گفت کشیان به آن نحوی بلند
هیچ دانی تو شنا کردن بگو

گفت نی ای خوش جواب خوب رو
گفت کل عمرت ای نحوی فناست
چونکه کشته غرق این گردابیهاست

نتیجه این طرز نظر پراکنده شدن همکاران از
دور مدیر و رکود استعدادها و خلاقیت‌هاست.
می‌گویند: یکی از امیران اسعاری گفته بسود
به ساعری داد تا آنها را اصلاح نماید ساعر

نمی تواند نارسائیها و نوافع دیگران را بازگو کند.

در جلد سوم الغیر ذکر شده؛ آنجا که راجع به فساد عمومی از حضرت علی (ع) سؤال شد حضرت فرمود:

"إِنَّمَا هُنَّ مِنْ فَسَادِ الْخَاصَّةِ" فساد عوام از فساد خواص سرجشمه می گیرد.

علم و دانش آموز پیش از آنکه به نصیحت کردن نیازمند باشد به مدلهای خوب احتیاج دارد و مسلمًا "زبان کردار از زبان گفتار مؤثر و رسانتر است. شاگردان امام محمد غزالی درست مرگش ازاو خواستند آخرین نصیحت را به آنسان بکند وی همه را به اخلاص و جلب رضایت خداوند در افعال و احوال دعوت کرد و آنقدر کلمه‌اخلاص را تکرار کرد که قالبی تهی گردید.

حال به معنی اخلاص از زبان غزالی توحه فرمائید:

"اخلاص آن است که تمام اعمال تو فقط به حاطر خدا باشد و دلت از ستایش خلق شادنگردد و ارنکوهش ایشان سرخورده نشود و بدانکه ریا و ظاهر سازی پدید می آید و علاج ریا آن است که مخلوقات را مسخر خدابینی و ایشان را در بناوانی بررساندن راحتی یا مشقت مانند موجودات انگاری تا از ریا و ظاهر سازی خلاص شوی و نازمانی که مردم را صاحب ندرت میدانی ریا از تو دور نخواهد شد."

خواند و دید مهم می‌باشد لذا به حای هربیت شعر یک شعرخوب و غرائی نوشته و تمام را عوض کرده به امیرداد امیر را این حرکت خوش نیامد و گفت: این حیوان را به طوله ببرید سرآخور بسیندید کاه بخورد. و بعداز مدتی اورا بخواه زمانی گذشت باز یکروز امیر اسعاری گفته بهمان شاعر داد که بخوان و انتقاد کن، شاعر کاغذ را گرفت بدون آنکه بخواند در جیب گذارد و راه افتد امیر پرسید: کجا میروی؟ گفت: قربان به طوله. گفت برای چه؟ گفت چون آخر باید بطوله ام بسیند، پس ازاول خودم بطوله می‌روم.

گرسخ راست بود جمله دُر تلخ بود تلخ که الحق مر انتقاد و سیله‌اصلاح انسان است اگر از روی نقوی و شاخت و با توجه به امکانات و موضعیت‌ها صورت پذیرد نه خدای نکرد ه براساس بسی - تعوانی و خط و خطوط !!! انتقاد حربه محبت است و محبت وسیله وحدت. مدیر بایدار انتقاد سازنده رنجش پیدا نکند. مدیر طاغوتی یا آمراست یا مامور و در هردو صورت انتقاد برای او معنی ندارد ولی مدیر مسلمان همیشه در صدد پیدا کردن نقص خود و رفع آن است. در هر صورت انتقاد مناسب نزدیان سعادت عقل است. ۵ - مدیر باید مظہر عمل باشد نه حرف؛ اگر مردم و کارمندان و داشت آموزان مدیر را خالص بسینند جز خلوص تلافی نکنند.

هر که مردان را به نیکی می دهد اندرز و بند ایندا باید نکوسا زد مرام خویش را زمانی آینه چهره کسی را که در بزرگش ایستاده بخوبی نشان می دهد که خود پاک باشد و گرد و غبار به چهره نداشته باشد. آینه‌ای که زنگار گرفته و کدورت و سیاهی رویش را پوشانده